

ŘÍJEN

2005/5

Vychází 6x do roka pro členy SAM 95 zdarma

Prezident: **František DVORÁK**
Osvobození 99, 273 03 Stochov
Pokladník: **Vladimír HORÁK**
K Cihelně 432, 273 01 Kamenné Žehrovice
Sport. referent: **Jiří BALEJ**
Redakce IL: Libušina 194, 273 09 Kladno Švermov

Úvodem

Dny se již pomalu krátí a s tím i čas pro pobyt na letišti. O to pilnější určitě budeme ve svých kutloších při realizaci nových strojů, které nás během léta zlákaly ke stavbě.

Jak jsem se zmiňoval v minulých IL, chtěl bych trochu podporovat rozvoj kategorie Texaco o které si myslím, že by mohla být perspektivní pro létání s motoráky. Protože podle zkušeností účastníků ME by Texaco měly létat stroje větších rozměrů a ty se v našich luzích nevyskytují, sáhl jsem opět po amerických takže mi to promiňte. Na vyvážení přináším informaci o italské větroňářské legendě Silvanu Macerovi.

Trochu nám v poslední době nastal problém s poštovním za IL. Neznám příčinu, ale zhruba třetina naprosto identických odesílaných obálek váží o 0,5 až 1 gram nad limit 20g. Pro poštu to znamená jediné – doplatek 4,50 Kč k základnímu poštovnímu. Zatím tento problém řešíme v rámci klubové pokladny a pravděpodobně to vyřešíme u všech čísel letošního roku. Nabízí se ale také otázka zda nevyužít za tento doplatek váhového limitu 50g a rozšířit obsah IL.

Poděkovat bych chtěl všem dopisovatelům do tohoto čísla. doufám, že jejich počet bude stoupat.

Redaktor

Sněm SAMu

V loňském roce se vzhledem ke zdravotnímu stavu Radka Čížka nekonal tradiční Sněm SAMu, což jsme dodatečně hodnotili jako špatné a chceme to letos napravit.

Odchodem Radka jako dlouholetého tažného motoru činnosti klubu je potřeba jeho podíl činnosti rozložit na zbývající členy a dát činnosti klubu nový elán. Je třeba se zamyslet nad řadou otázek a vydiskutovat jak s další budoucností klubu, časopisu, provést rekonstrukci výboru a eventuální změny stavebních i soutěžních pravidel.

Problémů i nových nápadů je mezi členy jistě dost a je jen na nás jak si vše upravíme tak, abychom z činnosti klubu měli ten správný pocit.

Sejdeme se **26. listopadu 2005** opět v Labyrintu v Kladně v 9.30 hod.

Pokud můžete, přijďte v přátelském duchu vyřešit nastíněné problémy a možná i převzít svůj podíl na práci klubu.

Jak jsem létal Texaco

Na moji žádost se ke svému úspěchu na ME historiků v kategorii Texaco vyznal i Jarda Netáhlo který píše:

Původně jsem měl na ME působit jako časoměřič takže jsem zůstával v klidu. Krátce před mistrovstvím mě zaslal Ing. Petr Svoboda ze Dvora Králové plánek PLAYBOY seniora s nabídkou na účast v kategorii Texaco. To mne vyburcovalo natolik, že jsem ve značném tempu PLAYBOYe postavil. Stroj jsem osadil čtyřtáctem Saito 56. Váha modelu vyšla 2300 g a plošné zatížení na 45g/dm². Z váhy modelu vyšel příděl paliva 12 cm. Motor na ně běžel asi 1 minutu. Na práci s motorem, vrtulemi či s palivem bylo bohužel velmi málo času. Model jsem poslal pouze dvakrát do vzduchu a šlo se soutěžit.

Určitě někoho napadne, že bylo vhodnější postavit model s větší plochou např. BOMBERA, ale to je věc názoru.

Na ME jsem měl jedinou taktickou možnost poslat stroj co nejvýše na plný plyn, což se dařilo, výška byla vždy velmi solidní. Soupeři měli s jejich „detoňáky“ s dobou chodu motoru kolem 6 minut velkou výhodu – měli dostatek času na hledání termiky. Třetí místo mně však bylo odměnou za poněkud hektické období před mistrovstvím.

Soutěžení v kategorii Texaco bylo velmi příjemné. Krásné „královské“ modely jsou dost velké, proto jsou na obloze dobře vidět a v termice létají majestátně. Létání s nimi je až na tu velikost velmi podobné „Atomům“.

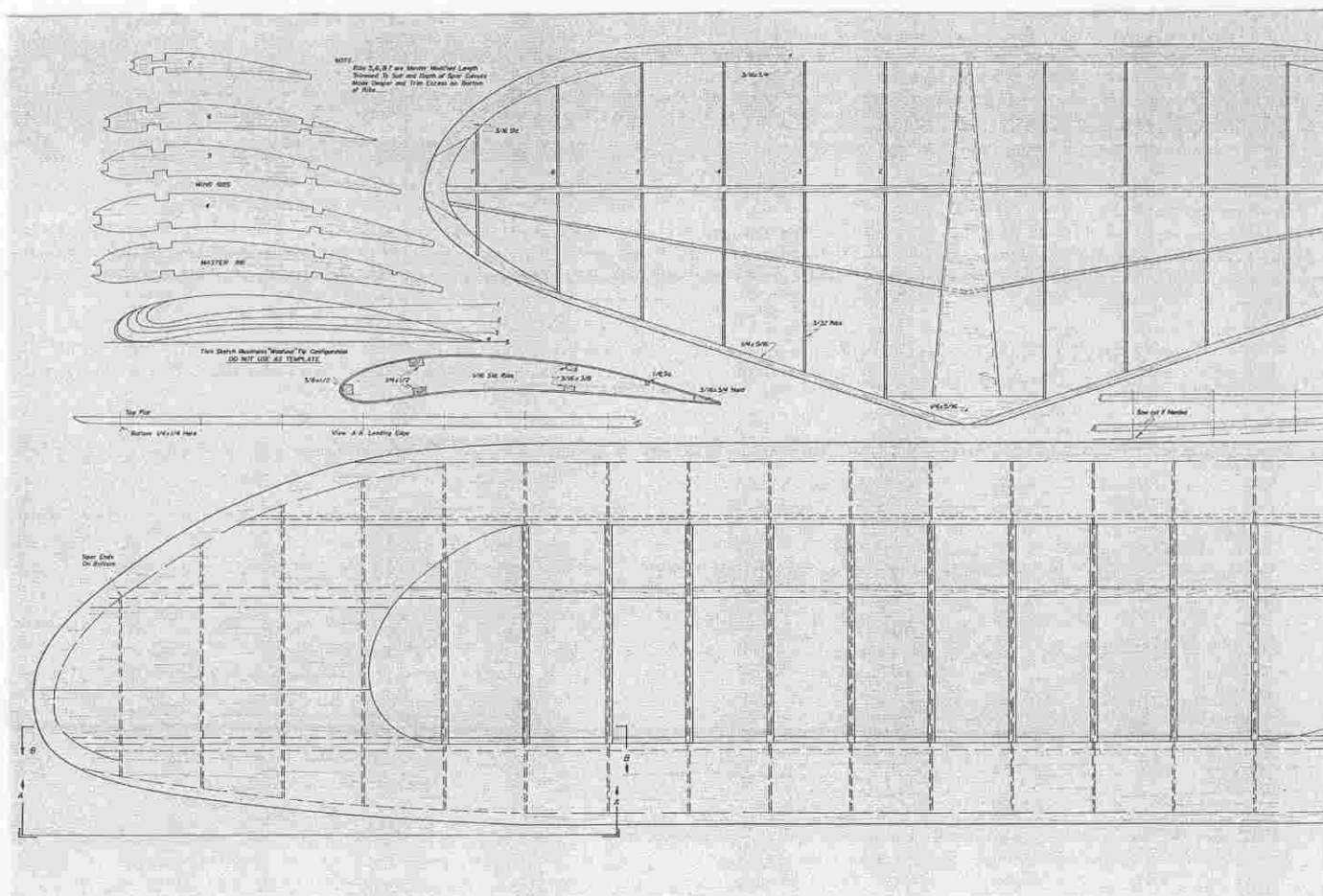
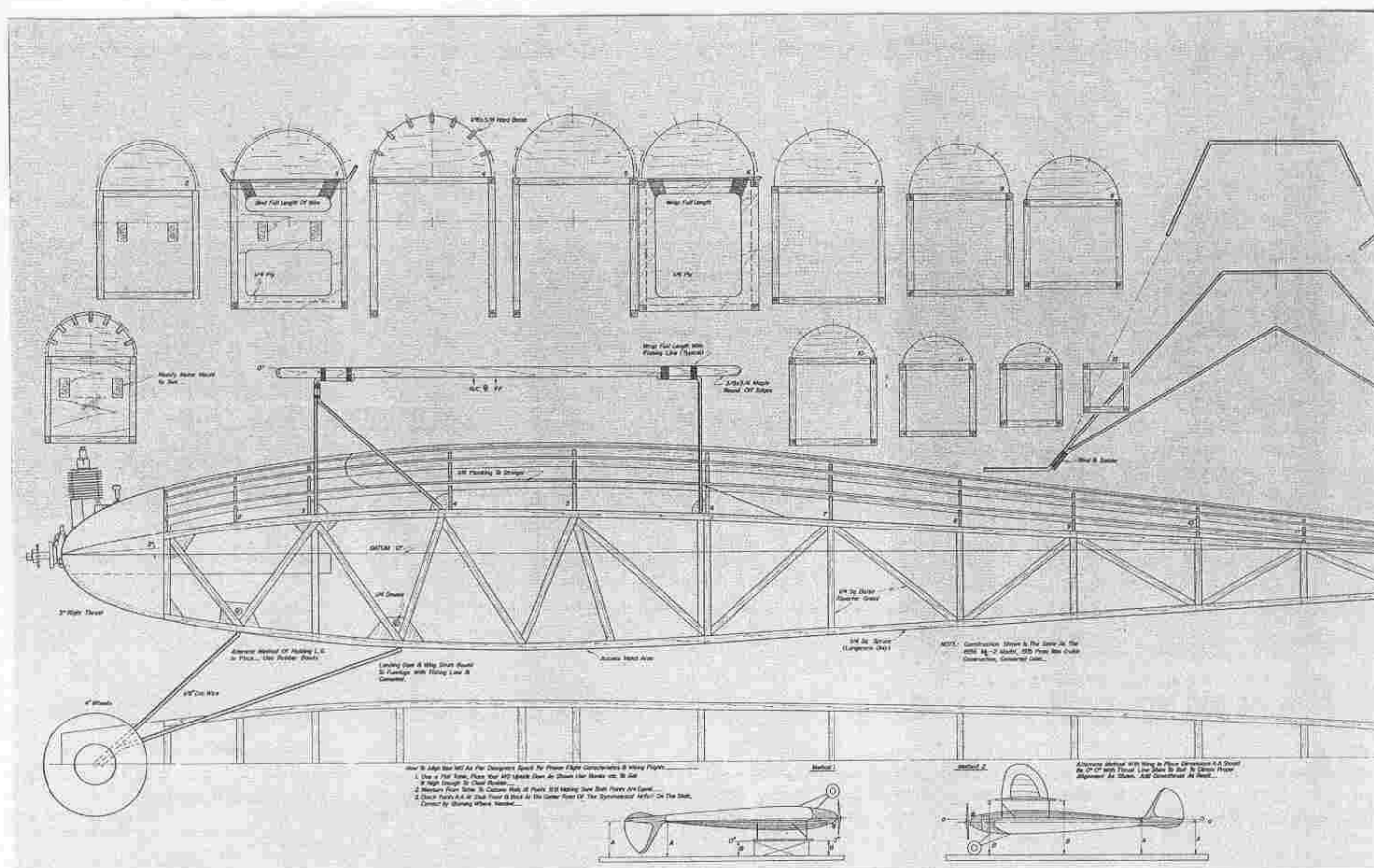
Co se týče modelů soupeřů, byly dobře postaveny a krásně barevně zpracovány. Většina startujících modelů však byla potažena foliemi a hedvábím. Škoda, že u nás byly modely takto potažené před ME hodnoceny coby nevhodné! Mohlo se tak zúčastnit více modelářů, kteří svoje takto potažené stroje proto nepřivezli. Jsme zas tímto řešením bohužel kousek zpátky, ale věřím, že se názory SAMů na tuto věc změní! A my vše doženeme a budeme dobře reprezentovat na dalších ME.

Tolik ke své účasti na ME Jarda Netáhlo.

V kategorii Texaco jsme zatím zaplatili nováčkovskou daň, i když Jardovo umístění je krásné. Věřím, že mnozí z našich soutěžících využijí získaných zkušeností ve volbě modelu, motoru a taktiky létání a v dalších soutěžích budou zdatnými soupeři.

Mike Granieris 1936 MG - 2

Mike Granieris 1936 MG - 2

Je prvním z uváděných typů o kterých se domnívám, že by mohly být vhodnými typy pro kategorii Texaco. Model byl uveřejněn v roce 1984 v časopise Model Builder jako historický model měsíce.

Konstruktérem modelu byl Mike Granieris v roce 1936. Model byl pochopitelně koncipován jako volně létající. Jeho bezprostřední předchůdce byl v roce 1935 řešen ještě jako kabinový, ale verze roku 1936 měla již křídlo uloženo na bradélkách.

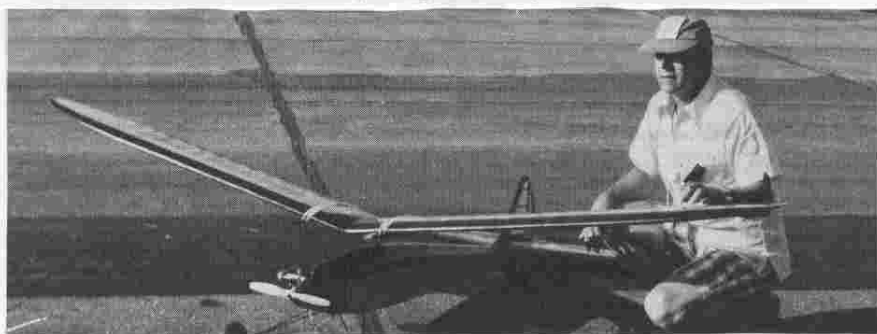
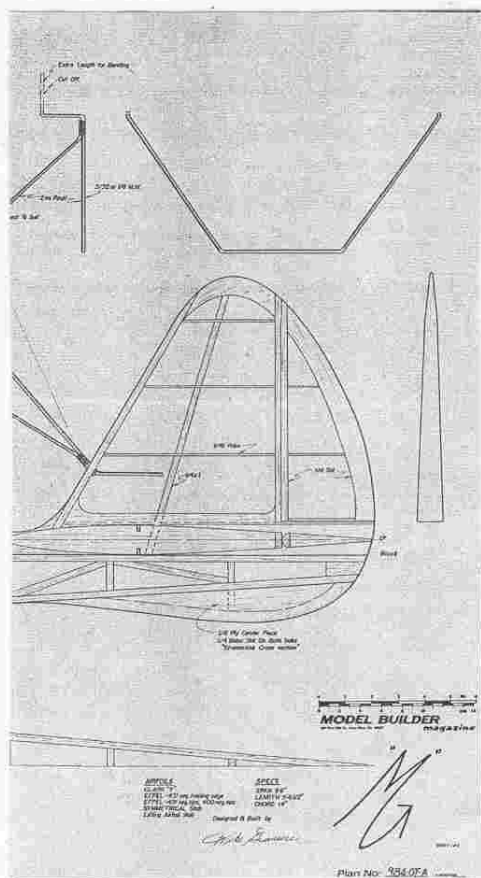
Rozměrově to byl model poměrně veliký, jeho rozpětí je 9 stop 6 palců což je na naše zhruba 2.850 mm. Délka je 5 stop 6 1/2 palce tj. zhruba 1.650 mm. Hloubka křídla je 355 mm. Tedy plochy je dost.

Model byl řešen poměrně jednoduše, ale aerodynamicky dobře.

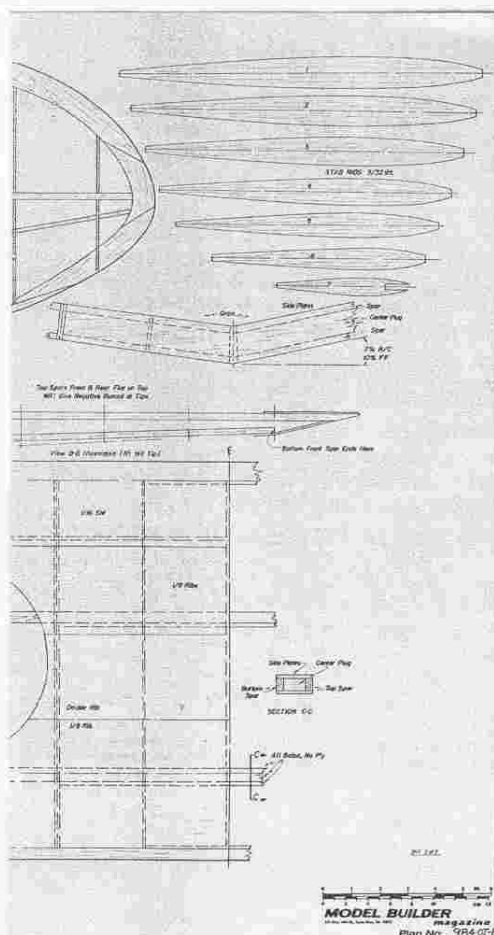
Základ trupu o poměrně malém průřezu byl ze smrkových podélníků 6,35 x 6,35 mm a balzových příček stejného rozměru. Oblá nástavba měla balzové přepážky a podélníky cca 3 x 8 mm. Motor byl montován na bukové nosníky. Bradélka byla z drátu 3,2 mm a javorových nosníků cca 9 x 18 mm.

Křídlo bylo klasické konstrukce s poměrně velkým podílem balzového potahu, který mu dával náležitou tuhost. Lomení do jednoduchého V je pro RC verzi 7°.

Kormidla byla klasické konstrukce u kterých jistě nebude problém s úpravou na RC ovládání. Obsah motoru není nikde uváděn, ale pravděpodobně se jednalo o desítku Brown Jr.

Na snímku z roku 1984 je konstruktér modelu MG - 2 Mike Granieri s originálním modelem z roku 1937. Modelu bylo tehdy 47 let.

Mike Granieri se dvěma replikami MG - 2 postavenými ve dvou různých velikostech

Jedno starší foto z roku 1977 představuje kromě Miss Champs 1977 (zde máme rezervy) i čtveřici MG dvojek od původní velikosti až po model pro motor 020 Replica.

EISKE HANLEY'S 1937 TEXACO WINNER

WING:

$\frac{5}{32}$ SHT RIBS
 $\frac{3}{8}$ D-C
 $\frac{1}{2}$ " SQ. L.E.
 $\frac{1}{4} \times \frac{1}{2}$ SPARS (4)
 $\frac{1}{4} \times 1$ " T.E.
 $\frac{1}{32}$ SHT. COVERING

FUSELAGE

$\frac{3}{8}$ " SQ FRAME
 $\frac{1}{8}$ " SQ. SPRUCE
 STRINGERS

TAILS

$\frac{3}{16} \times \frac{1}{2}$ L.E.
 $\frac{3}{8} \times \frac{1}{4}$ T.E.

SOURCE:

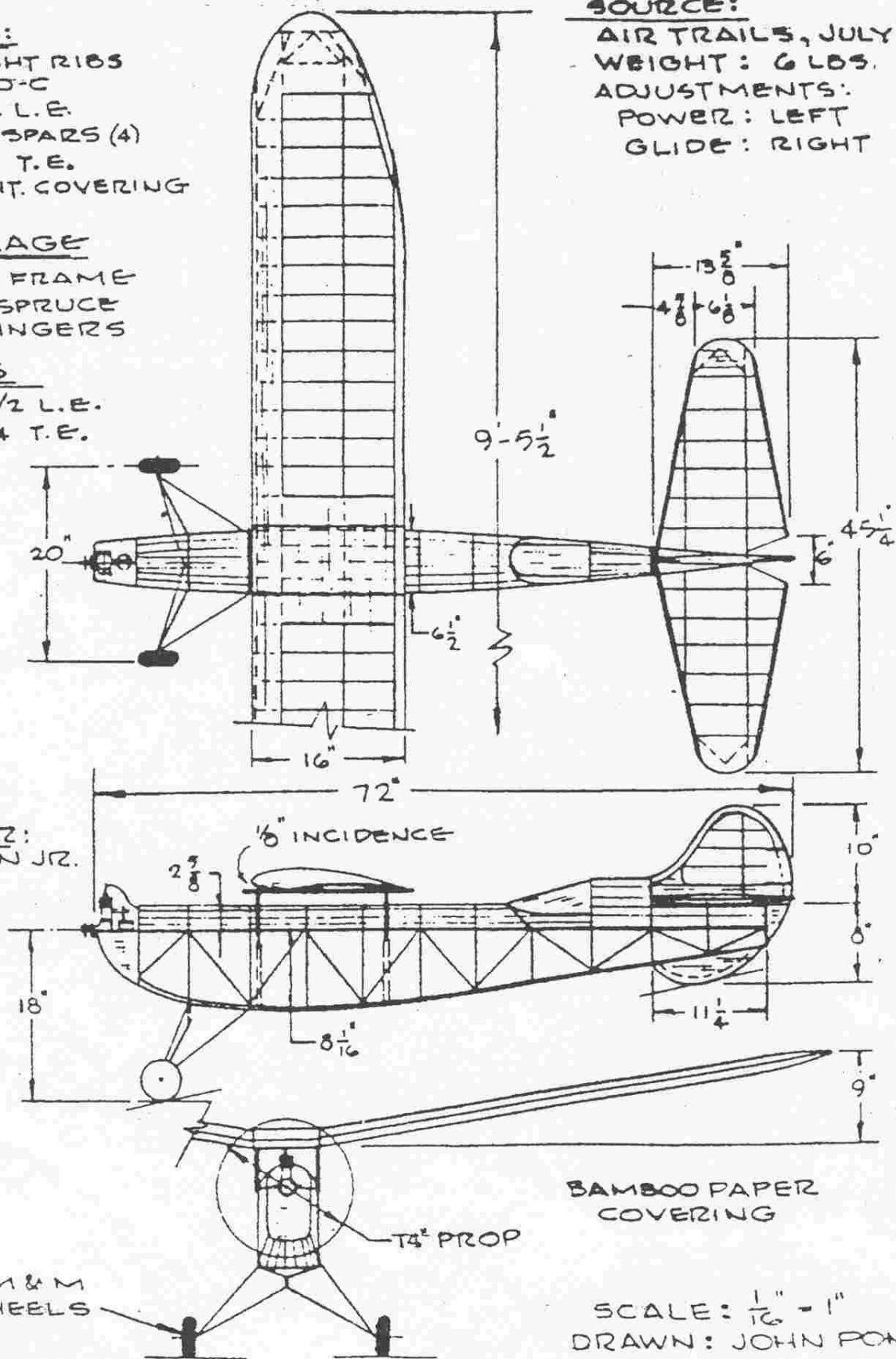
AIR TRAILS, JULY '38

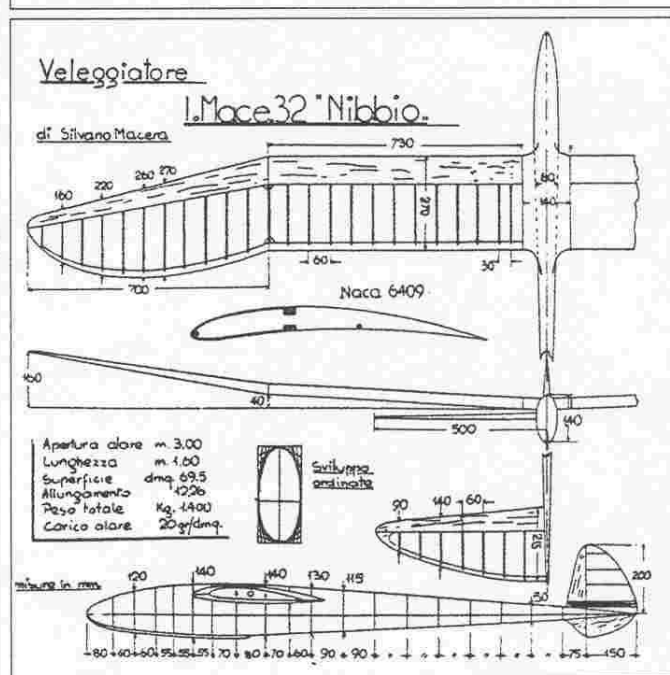
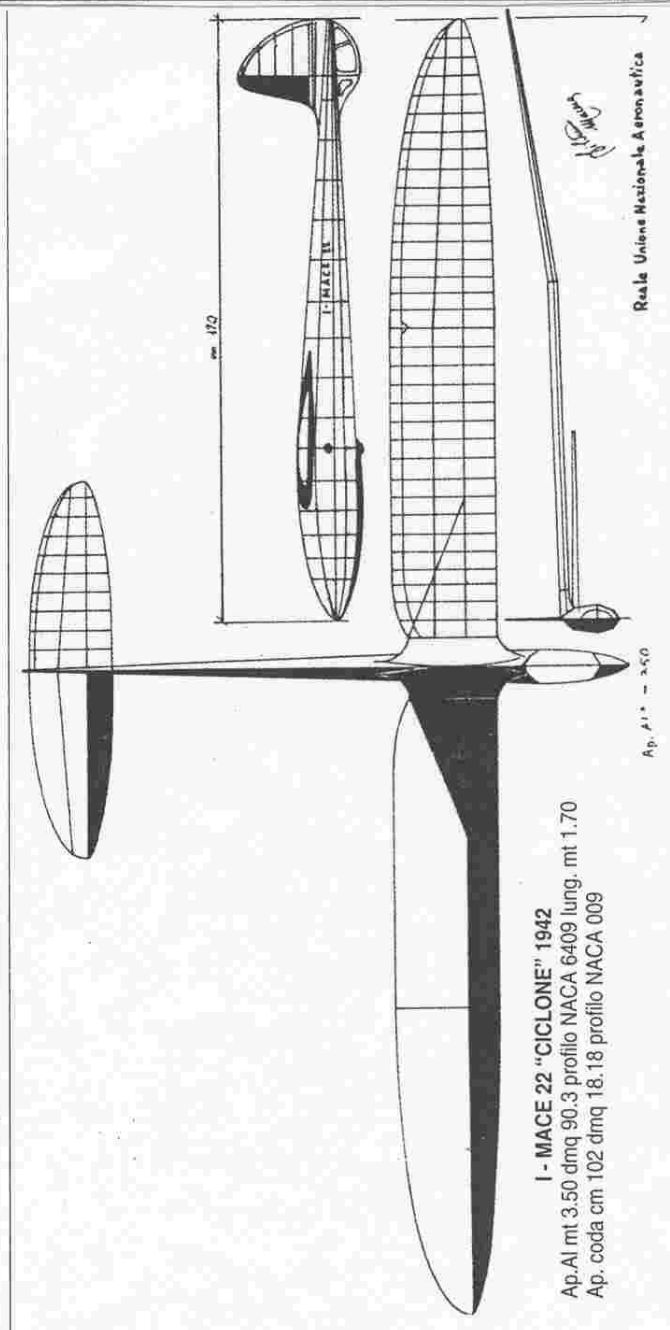
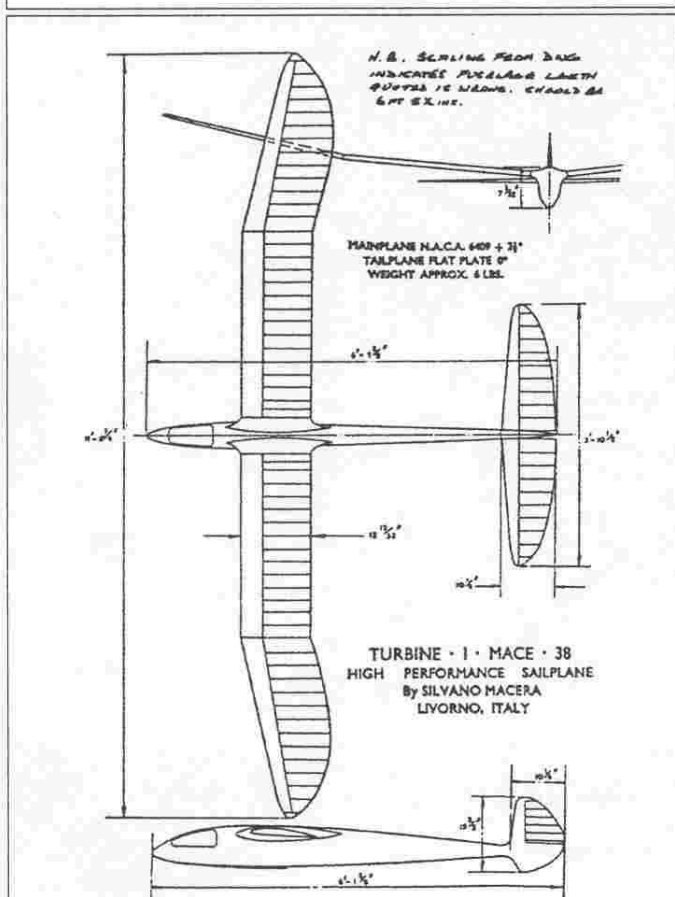
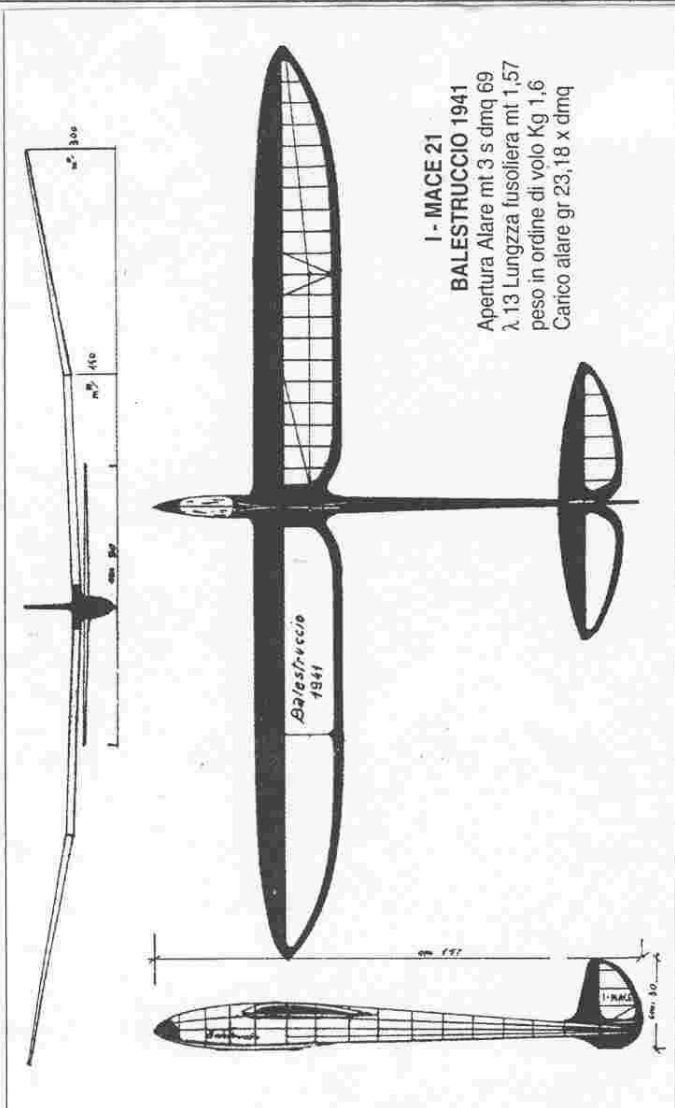
WEIGHT: 6 LBS.

ADJUSTMENTS:

POWER: LEFT

GLIDE: RIGHT

Italská modelářská osobnost Silvano Macera

V různých samáckých časopisech a plánekových almanaších se občas vyskytují třípohledové plánky elegantních většinou třímetrových větroňů označovaných I – Mace.

Dostal se mi do ruky italský modelářský časopis Modellistica, který se na třech stranách věnuje autorovi těchto modelů Silvanovi Macerovi, takže dovoluji abych vám jej částečně představil.

Silvano Macera se narodil v roce 1925 v Livornu, kde i následně žil. Jako chlapec vypomáhal v novinovém stánku, který vlastnila jeho rodina. V časopisech se seznámil s prvními plánky modelů, které ho lákaly ke stavbě svého prvního větroně tehdy ještě s rozpětím 130 cm. V roce 1941 kdy Silvanovy bylo 16 let si pro regionální soutěž v Asiagu postavil první velmi elegantní třímetrové Balestruccio. Silvano asi trochu trpěl napoleonovským komplexem, protože ač sám byl nápadně malé postavy jeho modely nebyly menší než 3 metry.

Tvarové dokonalosti Balestruccia dosáhl Silvano tím, že jeho obrysy složil výhradně s přímkou a elipsou. Eliptická jsou kormidla, uši křídel a trup od náběžky dopředu. Dozadu byl trup složen s přímkou. Aerodynamické čistoty dosáhl i na tehdejší dobu nezvykle velkými přechody odtokovky do trupu.

Podrobný stavební plán modelu Balestruccio zpracoval Leopold Walek a byl uveřejněn v RC revue 2/2000, kde si jej můžete prohlédnout.

Balestruccio následoval v zimě 1942/43 triapůlmetrový větroň Ciclon. Model byl tvarově velmi podobný s Balestrucciem.

V roce 1945 již jako dvacetiletý využil svých dosavadních zkušeností a postavil velmi úspěšný model Nibbio s rozpětím 3 metry. V roce 1947 se s Nibbiem jako italský reprezentant zúčastnil mezinárodní soutěže ve Švýcarsku. V roce 1949 ustavil s modelem Turbine což bylo zvětšené Nibbio na italském šampionátu rekord výkonem 1 hodina 7 min.

Jeho zápal pro velké modely vyvrcholil v roce 1954 modelem Squalo s rozpětím 6,75 metru. Jako volně létající byl ve vzduchu jistě velkou atrakcí.

Tolik ve stručnosti představení malého „velkého“ modeláře a několika jeho větroňů, které uvědomíme-li si jeho věk ve kterém je konstruoval a dobu jejich vzniku, byly opravdu hodny italského smyslu pro krásu tvarů.

Je sice fakt, že v posledních letech se modely kategorie ARC již mnoho nestaví, ale myslím si, že některý z typů Silvana Macery by byl ozdobou vzduchu.

Texaco Winner 1937

Druhým představovaným typem je koncepčně stejný a tvarově velmi podobný Texaco Winner.

Konstrukterem modelu byl Eiske Hanleys v roce 1937. Model dokončil pouhé 2 týdny před Národní soutěží pro kategorii Texaco Trophy. Zvítězil časem 59 min 39 sec.

Plánek modelu byl uveřejněn v roce 1938 v časopise Air Trails. Uveřejněný plán je bohužel spíše murkou, ale myslím si že je slušně okótován a slušný stavební výkres se z něj nechá nakreslit.

Winner byl zhruba stejného rozpětí jako MG-2 ale hloubka křídla byla 406 mm. Potah křídla balzou byl oproti MG-2 úspornější, ale myslím si že křídlo dostatečně vyztužoval. Délka trupu byla větší a to 1.830 mm. Trup obráceného prohnutí než MG-2 byl ukončen efektní „závodní“ kabinou.

Pohon modelu obstarával motor Brown Jr. což při rozměrech modelu byl slušný výkon.

Na plánek jsou uvedeny rozměry základních nosníků křídla, trupu a kormidel, takže lze z něčeho vyjít.

ARC – A2 v Kladně

V plánovaném termínu 10. září se sešli účastníci poslední letošní RC soutěže na kladenském letišti. Velmi obtížně se však scházeli dohromady, protože mlha se dala opravdu krájet a dohlednost nebyla vyšší jak 25 m. Vše ale vyřešily mobilní telefony a nakonec se všichni sešli na té správné straně letiště. Kolem 10 hodiny mlha klesla a odměnou za trpělivost bylo ideální advojkářské počasí. Létalo se opět zkušební způsobem tj. 5 startů bez oprav se započtením 3 nejlepších letů a závěrečné rozlétávání nejlepších s třemi maximy na přesný letový čas. Že o pořadí rozhoduje i jedna vteřina ukazují letové výsledky.

V soutěži se opět projevila letitá zkušenost těch nejlepších s vyhledáváním termiky, které bylo opravdu dost. Jen ji najít.

Celkové výsledky:

1. Dvořák František	Adebar	840 + 280
2. Dvořák Libor	Adebar	840 + 279
3. Pergler Vladimír	Expe	840 + 277
4. Plaček Tomáš	Saturn B	840 + 262
5. Plaček Jiří	Saturn B	834
6. Ing. Vyskočil Lad.	Falke	803
7. Ing. Stříteský Jan	Mýval	724
8. Plaček Ondřej	Saturn B	722
9. Kostečka Vladimír	KDH 137	670
10. Hořava Miloslav	Super Neptun	634
11. Dvořák Jakub	Topaze	609
12. Machulka Stanislav	Saturn B	573

Takto skončila letošní soutěžní sezóna v této zatím nejobsazovanější kategorii. Doufám, že v příštím roce najdou cestu zpět i někteří úspěšní účastníci nedávné minulosti, nebo A-dvojku postaví i další. Je to opravdu pohodové létání

Soutěž volných historiků

Stalo se již tradicí, že soutěžní sezóna je uzavřena soutěží volných historiků pořádanou LMK Kladno. Díky za to především jeho náčelníkovi Mílovi Modroví, který má k volným modelům vztah a tak fandí i historikům. Soutěž proběhla v přeloženém termínu 25. září. Všichni stálí účastníci byli o změně informováni takže k žádné újmě nedošlo. I v neděli bylo ještě stále babí léto s minimálním větrem, takže volňáckářská pohoda.

Účast byla oproti jarní soutěži opět o něco nižší. Opticky vyšší počet soutěžících je dán létáním s více modely.

Celkové výsledky:

AV1

1. Plaček Tomáš	Ikar	270
2. Kodad Martin	Straka	258
3. Plaček Tomáš	Šohaj	253
4. Plaček Ondřej	Šohaj	235
5. Slavík Zdeněk	Straka	221
6. Slavík Zdeněk	Straka	214
7. Plaček Jiří	Šohaj	179

AV2

1. Tichý František	Sans Égal – 6	360 (68)
2. Pergler Vladimír	Aurikel	360 (38)
3. Tichý František	Niké	345
4. Pergler Vladimír	HA-2-30	338
5. Ing. Drnec Jaroslav	Straka	281
6. Braha Zdeněk	Seveřan	207

BV 25

1. Rajnošek Alois	Miss Canada	161
2. Švarc František	Prince Hall	45

BV 1a

1. Švarc František	Letná	212
--------------------	-------	-----